

Handläggare
Cecilia Werge
Telefon: 0850810021

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2021-12-16

Remiss av uppdragsbeskrivningar för stadsdelsnämndernas dagverksamhet och vård- och omsorgsboenden inom staden.

Yttrande över remiss KS 2021/1084

Förslag till beslut

1. Östermalms stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som sitt yttrande till kommunstyrelsen.
2. Omedelbar justering.

Sammanfattning

Östermalms stadsdelsnämnd har fått uppdragsbeskrivningar för stadsdelsnämndernas dagverksamhet och vård- och omsorgsboenden på remiss för yttrande till kommunstyrelsen senast 20 december 2021. För verksamheter som drivs i egen regi regleras stadens krav och förutsättningar i uppdragsbeskrivningar som i tillämpliga delar ska motsvara förfrågningsunderlagen för privata utförare.

De nu reviderade uppdragsbeskrivningarna skiljer sig från motsvarande förfrågningsunderlag främst genom att kraven på personalens kompetens är högre ställda. Bakgrunden är erfarenheter från pandemin, och i ärendet föreslås att förfrågningsunderlagen får samma krav vid nästa revidering.

Förvaltningen bedömer att uppdragsbeskrivningarna tydliggör uppdrag och förutsättningar för verksamheterna i egen regi på ett bra och hjälpsamt sätt. Förvaltningen ser positivt på en ambitionshöjning när det gäller medarbetarnas kompetens, men bedömer att det kan bli svårt att få höjningen till stånd inom den tidsperiod som anges. Vidare önskar förvaltningen att äldreförvaltningen håller ihop och anordnar kompetenshöjande insatser för hela staden.

Förvaltningen välkomnar således uppdragsbeskrivningarna, men beskriver också delar som bör korrigeras innan de antas för att de

ska överensstämja med aktuella regelverk och delegationsordningar.

Bakgrund

Östermalms stadsdelsnämnd har, tillsammans med övriga stadsdelsnämnder, fått remiss av uppdragsbeskrivningar för stadsdelsnämndernas dagverksamhet och vård- och omsorgsboenden, VOB, på remiss för yttrande till kommunstyrelsen senast 20 december.

Uppdragsbeskrivningarna är framtagna av äldreförvaltningen och äldrenämnden fattade 31 augusti 2021 beslut om att godkänna uppdragsbeskrivningarna och att överlåta dem till kommunstyrelsen för vidare beslut i kommunfullmäktige.

Äldrenämndens beslut omfattade också förslag att äldrenämnden ges uppdrag att i samband med revideringar av förfrågningsunderlag för valfrihetssystemen för VOB och dagverksamhet också revidera uppdragsbeskrivningarna för den kommunala regin. Sedan tidigare finns beslut om ett sådant förfarande när det gäller hemtjänst. Förfrågningsunderlagen för VOB och dagverksamhet reviderades i slutet av 2020 och ligger till grund för de i ärendet aktuella uppdragsbeskrivningarna.

Äldrenämnden ansvarar för tre valfrihetssystem- hemtjänst, dagverksamhet och vård- och omsorgsboende. I valfrihetssystemen ska krav och förutsättningar för utförare vara så lika som möjligt, oavsett regiform. Privata utförare som ingår i valfrihetssystemen upphandlas enligt lag om valfrihetssystem, LOV.

En kommun kan däremot inte teckna avtal med verksamheter som drivs i egen regi. Där regleras stadens krav och förutsättningar istället genom uppdragsbeskrivningar, som enligt äldreförvaltningens tjänsteutlåtande, i tillämpliga delar ska motsvara förfrågningsunderlagen, alternativt ha högre ambitionsnivå.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreomsorgsavdelningen. Stadsdelsnämndens pensionärsråd har tagit del av ärendet vid sitt sammanträde 22 november. Rådets synpunkter redovisas under rubriken Synpunkter och förslag.

Ärendet

Det som skiljer uppdragsbeskrivningarna från förfrågningsunderlagen är främst kravet på personalens kompetens

där det i uppdragsbeskrivningarna anges att all omvårdnadspersonal ska ha yrkesförberedande utbildning från vård- och omsorgsprogrammet eller 1500 poäng utifrån nationella yrkespaketet för undersköterskor vård och omsorg.

Äldre utbildningar till undersköterska från exempelvis vårdlinjen, social servicelinje eller omvårdnadsprogrammet godkänns. Verksamheten har fram till 1 januari 2024 på sig att kompetensutveckla befintlig personal för att motsvara de ställda kraven. För dagverksamhet beskrivs också att eftersom en viktig del i verksamhetens innehåll är att stimulera till aktivitet så kan personalen även ha någon form av aktivitetsinriktad utbildning som lämpar sig för uppdraget.

Det innebär en skärpning jämfört med motsvarande förfrågningsunderlag som ställer krav på att utföraren vid nyanställning av omvårdnadspersonal ska anställa personer som har 600 gymnasiepoäng i karaktärsämnen inom vård och omsorg, alternativt yrkesförberedande utbildning (gymnasieexamen) från vårdlinjen, social servicelinje eller omvårdnadsprogrammet.

Uppdragsbeskrivningarna beskriver även att personalen ska behärska svenska i tal och skrift motsvarande svenska 1 eller svenska som andraspråk 1 100 gymnasiepoäng. Det är högre ställda krav än i förfrågningsunderlagen som efterfrågar kunskaper i svenska motsvarande lägst årskurs nio eller svenska som andraspråk på grundläggande nivå.

Enligt äldreförvaltningen beror ambitionshöjningarna på erfarenheter från pandemin, där medarbetarnas kompetens varit föremål för diskussion. Vidare föreslås i ärendet att förfrågningsunderlagen får samma krav vid nästa revidering.

Synpunkter och förslag

Östermalms stadsdelsförvaltning ser positivt på att äldreförvaltningen tagit fram uppdragsbeskrivningar som tydliggör uppdrag och förutsättningar för verksamheterna i egen regi. Dels som ett stöd för att vård och omsorg ska bedrivas likvärdigt mellan utförare och dels som ett stöd för egen regins verksamhetsutveckling.

Förvaltningen gör samma bedömning som äldrenämnden angående att pandemin satt ljus på vikten av medarbetarnas kompetens. Förvaltningen har därför inget att invända mot att kraven skärps, men bedömer att det kan vara svårt att få höjningen till stånd före 1

januari 2024. Vidare önskar förvaltningen att äldreförvaltningen håller ihop och anordnar kompetenshöjande insatser för hela staden.

Förvaltningen välkomnar således uppdragsbeskrivningarna, men bedömer också att det finns delar i dem som bör korrigeras innan de antas för att de ska överensstämma med aktuella regelverk och delegationsordningar.

Uppdragsbeskrivningen för dagverksamhet

- Förvaltningen saknar ett avsnitt som beskriver verksamhetens ansvar om någon gäst avlider under vistelsen på dagverksamheten.
- På sidan 19 under rubrik 3.29 Hälso- och sjukvård saknar förvaltningen en hänvisning till hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80) som reglerar ansvar för verksamhetschef enligt HSL.

Uppdragsbeskrivningen för vård- och omsorgsboende

- På sidan 29 under rubrik 4.35 Städning samt under rubrik 4.36 Kläder, textilier och tvätt önskar förvaltningen en komplettering i form av hänvisning till vårdhygiens rekommendationer för att minska risken för smittspridning.
- På sidan 31 under rubrik 4.41 Hälso- och sjukvårdsdokumentation önskar förvaltningen en utvecklad skrivelse som förtydligar att verksamheterna ska följa MAS/MARs regler.
- På sidan 32 under rubrik 4.42 Hälso- och sjukvård bör skrivningen ändras så att det framgår att det är vårdgivaren, inte utföraren, som ansvarar för hälso- och sjukvård i enlighet med 12 kap HSL (2017:30). Under samma rubrik bör skrivningen om Lex Maria förtydligas så att det framgår att även risk för allvarlig vårdskada omfattas.
- På sidan 34, under rubrik 4.43 Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) måste texten ändras eftersom det är stadsdelsnämnden som ger en delegation till MAS i kommunal verksamhet, det är inte utföraren som ansvarar för att MAS fullgör sitt ansvar. Vidare bedömer förvaltningen att det bör kompletteras med en skrivning om medicinskt ansvarig för rehabilitering, MAR. På sidan finns också en länk till vårdhygien som inte fungerar.

Östermalms stadsdelsförvaltning
Äldreomsorgsavdelningen

Karlavägen 104
Box 24 156
10451 Stockholm
Växel 08-50810000
Fax
ostermalm@stockholm.se
stockholm.se

Pensionärsrådets synpunkter

Rådet har tagit del av handlingen och ställer sig bakom förvaltningens bedömning att kompetenskraven bör höjas. Rådet framför vidare att de motsätter sig att valfrihetssystemet för vård-

och omsorgsboende inte medger förtur inom det egna stadsdelsområdet, vilket är särskilt kännbart i innerstaden där det ofta är kö till boenden. Rådet lämnar även synpunkt att det är en alltför kort beskrivning kring arbetssätt vid värmeböljor.

Kerstin Andersson
Stadsdelsdirektör

Marianne Wikander
Avdelningschef

Bilagor

1. Uppdragsbeskrivning för stadsdelsnämndernas verksamhetsdagverksamhet
2. Uppdragsbeskrivning för stadsdelsnämndernas verksamhetsvård- och omsorgsboende
3. Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande Dnr 5.1.1-651/2020
4. Utdrag ur äldrenämndens protokoll §14 2021-08-31

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Andersson, Stadsdelsdirektör	2021-12-01
Marianne Wikander, Avdelningschef	2021-11-30